

A kegyelem látható jelei

Lekció: 2Móz 12, 1-14,

Heidelbergi Káté 76. és 78. kérdés-felelete

78.

K.: *A kenyér és a bor valóságos testévé és vérévé válik-e Krisztusnak?*

F.: Nem. Mert miként a Keresztség vize nem változik át Krisztus vérévé, sem a bűnöket le nem mossa, hanem csupán isteni jegye, záloga azoknak; éppen úgy nem válik Krisztus testévé a kenyér az Úrvacsorában, habár azt a sákramentumok használati módja szerint Krisztus Jézus testének mondjuk.

76:

K.: *Mit jelent a Krisztusnak megfeszített testét enni és kiontott vérét inni?*

F.: Nemcsak azt, hogy hívő szívvel elfogadjuk Krisztus egész szenvedését és halálát, hogy azáltal bűnbocsánatot és örök életet nyerjünk, hanem ezenkívül még azt is, hogy a Krisztusban és a bennünk is lakozó Szent Lélek által hovatovább annyira egyesüljünk az Ő szent testével, hogy bár Ő a mennyben van, mi pedig a földön, mindazonáltal testéből való test és csontjaiból való csont legyünk. És hogy miként a test tagjait egy lélek, úgy tápláljon bennünket is az örök életre és kormányozzon minket egyugyanazon Szentlélek.

Textus: 1Kor 11, 23-26

Kedves Testvérek!

Egy kívülállónak talán egy érthetetlen rítus, egy a szokások közül. Egy keresztyén embernek a legbensőségesebb közösség. Egység, elfogadás, feloldódás és szabadság. Másnak egy a vallásos ceremóniák elemei között, míg van, akinek komoly tépelődés színtere: méltó vagyok-e rá, vagy sem? Van, aki örömmel és mosolyogva éli meg a bűnbocsánat valóságát, más pedig sír, mint aki tükörbe néz és nyilvánvaló életkorának jeleit siratja. Lehet rajta vitatkozni is- mi történik benne, de egy biztos: sákramentum, jel pecsét, amit Jézus szerzett. Ja, és persze titok. Misztérium. A lelki valóság kiábrázolódása.

Mindez az úrvacsora, amivel rendszeresen élünk, vagy amivel látjuk, hogy mások rendszeresen élnek. A felolvasott Ige ismerős, fejből tudjuk. Még a mozdulatokat is, melyek hozzá kapcsolódnak. Talán sokat tudunk is róla, esetleg tapasztaltunk belőle már.

1. Mi számít igazán e tekintetben? Mi alapján állíthatom, hogy tudom, a helyén van az úrvacsora kérdése az életemben? Az a legfontosabb, amit tudok róla? A bibliaismeret, a káté? Fontos, de önmagában kevés... Vagy inkább amit hiszek? Mert hát hit által ragadhatom meg a kegyelmet? Vagy inkább amit érzek? – de hiszen sokszor nem érzek semmit közben... Az a meghatározó hát, amit tapasztalok, vagy amiről más is megerősít, hogy úgy van?

2. Nem érdemes talán szétválasztani ezeket, mert az úrvacsorában ezek a részek bennünk egyszerre hatnak, egyszerre vannak jelen. Mert fontos tudnunk az úrvacsoráról, ismernünk a bibliai háttérét- érdemes tisztában lenni azzal, amit hiszünk róla és az sem baj, ha érzünk, tapasztalunk az egészről valamit.

Mindazonáltal azt tapasztalom, hogy sok félreértés van az úrvacsorai tanítás körül. Nem minden keresztyén felekezet ért egyet abban, mi miért és hogyan történik benne. Van, akik a lelki történések leírásán- más felekezetek gyakorlati dolgokon különböznek össze. Csak röviden említem, hogy míg a katolikus tanítás szerint a jegyek átlényegülnek különleges módon és Krisztus valóságos teste és vére lesznek belső lényegük szerint, addig a reformáció legradikálisabb irányzatai szerint kizárólag emlékvacsora az úrvacsorai közösség. (Református keresztyénként pedig a Szentlélek munkájára helyezük a hangsúlyt az úrvacsorában - ahogy azt a kátéban is hallhattuk.)

De fordítsuk a figyelmünket arra, ami az Igében előttünk van az úrvacsorával kapcsolatban. Bizonyára ebből/ennek mentén érthetünk meg többet az úrvacsora lényegéről.

I. Érdemes figyelni arra először is, hogy Jézus mit tesz ebben a helyzetben. A tanítványokkal van együtt a páska vacsorán. Nem véletlen az egybeesés: Krisztus, mint ártatlan bárány lép a páskabárány helyére a megújított szövetségben. Ő lesz az, aki meghal, hogy másnak/másoknak ne kelljen bűneik miatt. Ő maga, aki nemsokára leteszi akarátát, teljhatalmát, az Atya kezébe teszi le lelkét, most aktív.

Mit cselekszik?

Jézus példát ad. A legjobb módszer ez arra, ha valakivel szeretnék megtanítani valamit. Megmutatom, eléje élem, cselekszem a mintát. Példát adott egész szolgálata során- az utolsó vacsorán megmosta a tanítványok lábát is- példát adva alázatban, szolgálatban- és most különös módon ad példát. Rítust ad: megmutatja, hogy mi legyen az a forma, amiben a közösség létrejöhet- amiben kiábrázolódhat a megváltás. persze nem a formai részleteken van a lényeg, hanem azon, hogy Ő maga adja, mutatja meg, éli át a tanítványokkal együtt azt, ami az evangélium szíve. Nagyon mély ennek minden rétege: az étellel, az itallal köti össze a megváltás üzenetét: a megtört testet, a kifolyt vért. Valamivel, amit az ember sosem tud elfelejteni. A kenyér és a bor Jézus korában a két alap ételiszert voltak. Az, amit Jézus tett, rutinszerű cselekvések voltak. Egy nap egy ember sokszor elvégezhetné. Nem a tett a rendkívüli, hanem az üzenet, amit hordoz! Egyszerű, természetes, és mégis nincs hozzá fogható!

Jézus példát ad az utolsó vacsorán úgy, hogy mindenekelőtt hálát ad. A hálaadás közegében hangzik el és történik minden az utolsó vacsorán- ez önmagában példa! Az úrvacsorai közösségünk fő mozgatórugója, közege a hálaadás. Azért, amit Isten tett, amit Jézusban megmutatott magából!

Minden, amit Jézus tesz az utolsó vacsorán egyfelé mutat: arra, amiért jött, ami legfontosabb tette, hogy feláldozza önmagát. Erről beszél itt Jézus, ezt tárja tanítványai elé. Cselekedetben mutatja meg, és cselekvésre buzdít ennek mentén.

II. Figyeljünk egy kicsit most arra, hogy **mit mond** Jézus, miközben az úrvacsoráról tanítja az Övéit!
Igazából három fontos dolgot: **vegyétek, egyétek, cselekedjétek!**

Ízlelgezzük ezeket a szavakat! Mi jut ezekről eszünkbe? Milyen irányba hívnak bennünket, mire bátorítanak? Mindegyikben nagyfokú aktivitás van. Kilépés, tettek, konkrétan megfogható lépések. Érdekes ez, mert általában az úrvacsora kapcsán Isten aktivitása, tette, munkája áll a középpontban. És ez így is van, mégis a saját aktivitásunknak ez nem ellentéte. Más szinten mozog! Isten aktivitása a legfontosabb, a meghatározó- anélkül esélyünk sem lenne megállni előtte- nem tudnánk elérni a kegyelmet. Mégis, mindennek az elfogadásában, megragadásában szükségünk van az aktivitás biztatására: vegyétek, egyétek, cselekedjétek! Ragadjátok meg a kegyelmet, éljétek a nektek adott lehetőséggel! Jöjjetek, mert szükségetek van rá! Erre van szükségetek, itt van a kegyelem asztala, ez a megoldás, a válasz! Jöjjetek énhozzám mindnyájan- mondja Jézus! Mert az úrvacsora nem elmélet, vagy dogmatikai fejtegetések témája csupán, hanem gyakorlat, kilépés, tettek a részünkről! Jézus szavainak a mentén, rá hallgatva tehetjük ezt: jövök, Uram, veszem! Eszem, belsőmmé teszem! A testem részévé lesz! Elfogadom! Elfogadlak! A tetteim- a megváltozott tetteim fakadnak ezeknek a tetteknek a mentén. És persze hisszük, hogy ezeket is Isten Lelke végzi bennünk, mert hogy Ő a fő mozgatója az úrvacsorának! Erről beszél a káté: ez a nagy titok: a Lélek által Krisztus részesei leszünk. Egy test vele. Ugyanaz a Lélek munkálkodik bennünk! És ez a legnagyobb kiváltság, ami érhet minket. Ő elevenít meg minket, és legbensőségesebb közösségünket adhatja Krisztussal- és egymással is.

III. Mit bíz Jézus a tanítványaira?

És miközben arra tekintünk, és megpróbáljuk megmagyarázni az elmagyarázhatatlant és megérteni a titkot, eközben fontos szem előtt tartanunk, hogy Jézus valamit tanítványaira bíz az utolsó vacsorán, amivel dolguk van. Valamit át kell adniuk, cselekedniük kell, hirdetni. Jézus tanítványaira bízta a megbocsátás, az elengedés üzenetének továbbadását. Ennek ereje kell, hogy áthassa az ő életüket is és kell, hogy kiábrázolódjon az úrvacsorai közösségükben is! Mert Isten megbékült velünk emberekkel Krisztusban. Ezért megbékülhetünk egymással és magunkkal is! Ez Jézus tanítványainak szolgálata, és aki valamit megértett az úrvacsora lényegéből, az ezt adja tovább. Hirdetnünk kell az Úr halálát és feltámadását, mindazt, amit értünk tett, ahogy kiáradt a kegyelme és ma is kiárad közöttünk. Mert az úrvacsora nem egy kiválasztott elit zárt közösségi alkalma. Nem valamilyen elit klub szertartása, hanem az az asztal, ahová mindenki hivatalos. Persze a felolvasott Ige is folytatódik, hogy az ember ne váljon könnyelművé, mikor ezzel a kegyelemmel és szabadsággal szembesül. De az Úr vár magához- változást akar az életünkben, és ennek a továbbadását mások felé.

Jó, mondhatjátok néhányan, de merre menjek tovább, ha megszokott már számomra mindez és sokszor éltem át, sok minden túl vagyok már? Mitől mélyül, mitől élhetem meg- érthetem meg a lényegét? Normális, hogy mindez természetessé válik? Megszokottá válik, mint minden az életben? Vagy arra vezet az út, hogy a bűn mélységét kellene jobban szem előtt tartanom, a bűnbánatban mélyülnöm, sanyargatnom magam, szomorkodnom a bűneim és tökéletlenségem miatt? Nem hiszem. Az igazi bűnbánatnak meg van a helye az életünkben, de nem ebben kell mélyülni és nem erre kell fókuszálnunk. Amire Isten hív bennünket, hogy legyünk képesek: elmerülni a szeretet mélységében, gyönyörködni benne! Érezzétek és lássátok, hogy mit tett értünk az Atya! Hadd járjon át és hasson az életünkben a minden értelmet túlhaladó

szeretet- Isten szeretete, elfogadása, amit megmutatott Krisztusban. Ennyire szeret Ő minket! És ez a szeretet valós- és most is itt van!

Egy kört alkotunk. Testvérek vagyunk. Egy Lélekkel itattattunk meg. Ő kapcsol minket össze. Egyformán elveszettek vagyunk. Egyformán elfogadottak vagyunk. Egyformán kételkedünk és kiáltjuk: hiszek, Uram, légy segítségül az én hitetlenségemben! Egyformán érezhetjük: hazaérkeztünk és azt is: még van, akit hazavárunk! Még vannak helyek ebben a körben! Ez a kör: egy ölelés. És még sokan vannak, akik elférnek ebben az ölelésben!

Ha még nem tartasz ott, hogy ezt a sajátodnak valld, imádkozhatsz, fordulhatsz egyszerűen Isten felé úgy, ahogy vagy: Ő meghallgat és elfogad téged. Ha úton vagy- egy konfirmációs folyamatban például, akkor is benne lehetsz Lélek szerint ebben a körben: Isten téged is ugyanúgy szeret és elfogad. Tegyük, amire Jézus hív minket! Higgyünk benne, legyünk hálásak, lépjünk felé, éljünk az elkészített lehetőséggel! Mert mindannyiunkhoz közelít az Úr!

Ámen!

(Thoma László)